

คดีหมายเลขดำที่ ๑๕๗/๒๕๖๔
คดีหมายเลขแดงที่ ๑๒๗/๒๕๖๖

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลปกครองอุดรธานี

วันที่ ๒๔ เดือน กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๖๖

ระหว่าง { ห้างหุ้นส่วนจำกัด เจ.อาร์.พี. บึงกาฬ คอนสตรัคชั่น ผู้ฟ้องคดี
เทศบาลตำบลดอนหญ้านาง ผู้ถูกฟ้องคดี

เรื่อง คดีพิพาทเกี่ยวกับสัญญาทางปกครอง

คดีนี้ผู้ฟ้องคดีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีได้ตกลงทำสัญญากับผู้ถูกฟ้องคดี ตามสัญญาจ้าง เลขที่ ๑๗/๒๕๕๙ ลงวันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๕๙ ให้ผู้ฟ้องคดีปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวโนนหนองเล็ง บ้านดอนหญ้านาง หมู่ที่ ๑ และบ้านสันติสุข หมู่ที่ ๕ ตำบลดอนหญ้านาง อำเภอพรเจริญ จังหวัดบึงกาฬ โดยทำการขุดลอกหนองเล็ง ช่วงที่ ๑ ขนาดพื้นที่ขุด ๗,๔๗๕ ตารางเมตร ลึกโดยเฉลี่ย ๓ เมตร หรือปริมาณงานขุดไม่น้อยกว่า ๑๘,๔๙๒ ลูกบาศก์เมตร ช่วงที่ ๒ ขนาดขุด ๑๓,๐๐๐ ตารางเมตร ลึกโดยเฉลี่ย ๒ เมตร หรือปริมาณงานขุดไม่น้อยกว่า ๒๖,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตร วงเงินค่าจ้าง จำนวน ๑,๑๙๐,๐๐๐ บาท สัญญาจ้างมีกำหนด ๑๘๐ วัน โดยผู้ฟ้องคดีต้องเริ่มทำงานที่รับจ้าง ภายในวันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๕๖ และจะต้องทำงานให้แล้วเสร็จภายในวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๕๙ ในการทำสัญญาดังกล่าวผู้ฟ้องคดีได้นำหนังสือคำประกันของธนาคารการเกษตรและ สหกรณ์การเกษตร สาขาพรเจริญ เลขที่ ๘๐๐๒๐๔๘๒๑๐๙๖ ลงวันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๕๙ จำนวนเงิน ๕๙,๕๐๐ บาท วางเป็นหลักประกันการปฏิบัติตามสัญญา หลังจากนั้นผู้ฟ้องคดีได้มี หนังสือ ลงวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๕๙ แจ้งผู้ถูกฟ้องคดีเพื่อเข้าดำเนินงานตามสัญญาตั้งแต่วันที่ดังกล่าว แต่ปรากฏว่าช่วงเวลานั้นเป็นฤดูฝน มีฝนตกหนัก น้ำท่วมขังมากกว่าร้อยละ ๖๐ ของพื้นที่ ปฏิบัติงาน และไม่สามารถระบายน้ำออกได้ ผู้ฟ้องคดีจึงมีหนังสือ ลงวันที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๕๙

/ขอให้...

ขอให้ผู้ถูกฟ้องคดีระบายน้ำออกจากพื้นที่ดังกล่าว และมีหนังสือ ลงวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๕๙ ขอขยายเวลาการปฏิบัติงาน ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีได้มีหนังสือ ที่ บก ๕๓๒๐๓/๑๓๕๖ ลงวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ แจ้งผู้ฟ้องคดีว่ายังไม่สามารถส่งมอบพื้นที่ดำเนินการตามสัญญา เนื่องจากต้องกักเก็บน้ำไว้สำหรับเกษตรกรผู้ทำนาปรัง ให้ผู้ฟ้องคดีหยุดการดำเนินงานไว้ชั่วคราว โดยจะพิจารณาคำขอขยายระยะเวลาการปฏิบัติงานก่อนที่จะครบกำหนดสัญญาจ้างและจะแจ้งผู้ฟ้องคดีทราบต่อไป ต่อมาผู้ถูกฟ้องคดีได้มีหนังสือ ที่ บก ๕๓๒๐๓/๑๘๓ ลงวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ แจ้งผู้ฟ้องคดีว่า สามารถดำเนินงานได้และให้เร่งเข้าดำเนินการตามสัญญาโดยเร็ว ซึ่งผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๖๐ แจ้งเข้าดำเนินงานในวันดังกล่าว แต่ก็ยังคงพบว่าพื้นที่ก่อสร้างมีน้ำขังอยู่ โดยมีสาเหตุจากประชาชนผู้ประกอบการล่องแพในบริเวณหนองเลิง และเกษตรกรผู้ทำนาปรังต่อต้านไม่ยินยอมให้มีการระบายน้ำ ผู้ฟ้องคดีจึงมีหนังสือ ลงวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๖๐ ขอให้ผู้ถูกฟ้องคดีเปิดประตูระบายน้ำ แต่ผู้ถูกฟ้องคดีได้มีหนังสือ ที่ บก ๕๓๒๐๓/๓๓๕ ลงวันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๖๐ แจ้งผู้ฟ้องคดีว่า บริเวณก่อสร้างสามารถเข้าดำเนินการได้แล้วบางพื้นที่ ส่วนบริเวณที่มีน้ำท่วมขังลึกมากยังไม่สามารถปล่อยน้ำออกไปได้ในช่วงระยะเวลาสั้น เนื่องจากอยู่ระหว่างเก็บเกี่ยวผลผลิตของเกษตรกรนาปรัง คาดว่าจะแล้วเสร็จภายในวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๖๐ โดยผู้ฟ้องคดีสามารถปล่อยน้ำออกจากพื้นที่ก่อสร้างได้ประมาณวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๖๐ เป็นต้นไป และหนังสือ ที่ บก ๕๓๒๐๓/๓๕๘ ลงวันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๖๐ แจ้งเรียกค่าปรับผู้ฟ้องคดีตามสัญญา วันละ ๑,๑๙๐ บาท จนกว่าจะถึงวันที่ทำงานเสร็จบริบูรณ์ ผู้ฟ้องคดีเห็นว่ากรณีดังกล่าวไม่เป็นธรรมกับผู้ฟ้องคดี เนื่องจากผู้ถูกฟ้องคดีไม่สามารถส่งมอบพื้นที่ก่อสร้างตามสัญญา จึงมีหนังสือ ลงวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๐ ขอให้ผู้ถูกฟ้องคดีส่งมอบพื้นที่ตามแบบแปลนของสัญญาและขยายระยะเวลาการปฏิบัติตามสัญญาออกไปตามจำนวนวันที่ผู้ถูกฟ้องคดีไม่อาจส่งมอบพื้นที่ก่อสร้างให้แก่ผู้ฟ้องคดี แต่ผู้ถูกฟ้องคดีกลับมีหนังสือ ที่ บก ๕๓๒๐๓/๕๘๙ ลงวันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๖๐ แจ้งค่าปรับใกล้จะเกินร้อยละ ๑๐ ของวงเงินค่าจ้าง และหนังสือ ที่ บก ๕๓๒๐๓/๖๒๑ วันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๖๐ แจ้งว่า การที่ผู้ถูกฟ้องคดีได้แจ้งให้ผู้ฟ้องคดีเข้าดำเนินงานตามสัญญาจ้าง ถือว่าผู้ถูกฟ้องคดีสามารถส่งมอบพื้นที่ให้ผู้ฟ้องคดีแล้วตั้งแต่วันที่ผู้ฟ้องคดีได้รับแจ้ง และไม่อาจขยายระยะเวลาการทำงานได้อีก นอกจากนี้ผู้ถูกฟ้องคดีได้มีหนังสือ ที่ บก ๕๓๒๐๓/๙๐๑ ลงวันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๖๐ ถึงนายอำเภอพรเจริญ เพื่อบอกเลิกสัญญาผู้ฟ้องคดีและขอรายงานผู้ว่าราชการจังหวัดบึงกาฬเพื่อพิจารณาให้ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ทำงาน แต่ผู้ฟ้องคดียังคงมีความประสงค์ที่จะปฏิบัติงานตามสัญญาและไม่ใช้ผู้ทำงาน จึงมีหนังสือ ลงวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ ชี้แจงเหตุผลที่ไม่อาจเข้าดำเนินงานตามสัญญาจ้างต่อผู้ว่าราชการจังหวัดบึงกาฬ ซึ่งต่อมาผู้ว่าราชการจังหวัดบึงกาฬได้มีหนังสือ ที่ บก ๐๐๒.๔/๑๐๔๓ ลงวันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๖๑ แจ้งนายอำเภอพรเจริญไปยังผู้ถูกฟ้องคดีว่า ข้อมูลขัดแย้งกัน

/ยังไม่...

ยังไม่เพียงพอที่จะเสนอให้เป็นผู้ทำงานได้ และให้ผู้ถูกฟ้องคดีให้ชี้แจงข้อเท็จจริงเพิ่มเติม ต่อมา ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๖๓ เพื่อขอให้ผู้ถูกฟ้องคดีคืนหลักประกัน ตามสัญญาจ้าง แต่ผู้ถูกฟ้องคดีได้มีหนังสือ ที่ บก ๕๓๒๐๓/๕๓๖ ลงวันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๖๓ แจ้งว่า ผู้ฟ้องคดีไม่สามารถดำเนินการให้เป็นไปตามสัญญาจ้าง จึงไม่อาจคืนหลักประกันสัญญา ให้แก่ผู้ฟ้องคดีได้ ผู้ฟ้องคดีเห็นว่า เมื่อผู้ถูกฟ้องคดีบอกเลิกสัญญาจ้างผู้ฟ้องคดี คู่สัญญาควรกลับสู่ ฐานะเดิมก่อนทำสัญญา ผู้ฟ้องคดีจึงพ้นข้อผูกพันตามสัญญาจ้างกับผู้ถูกฟ้องคดี และการที่ ผู้ฟ้องคดีไม่สามารถส่งงานได้ทันตามกำหนด ไม่ได้เกิดจากความผิดของผู้ฟ้องคดี แต่เป็นเพราะ ผู้ถูกฟ้องคดีไม่สามารถส่งมอบพื้นที่ปฏิบัติงานให้แก่ผู้ฟ้องคดี กรณีจึงพ้นวิสัยที่จะทำงานให้แล้วเสร็จ และส่งมอบงานให้ผู้ถูกฟ้องคดีได้ การที่ผู้ถูกฟ้องคดีไม่คืนหลักประกันตามสัญญาจ้างให้แก่ผู้ฟ้องคดี เป็นเหตุให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหาย เนื่องจากไม่สามารถนำหนังสือค้ำประกันไปคืนธนาคาร เกษตรและสหกรณ์การเกษตรสาขาพรเจริญ เป็นเหตุให้ธนาคารดังกล่าวเรียกเบี้ยปรับ ค่าธรรมเนียมการออกหนังสือค้ำประกันของธนาคาร นับแต่วันทำสัญญาถึงวันที่ ๒๗ เดือน สิงหาคม ๒๕๖๔ เป็นเงินจำนวน ๖,๖๙๓.๗๕ บาท ผู้ฟ้องคดีจึงนำคดีมาต่อศาล

ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่ง ดังนี้

๑. ให้ผู้ถูกฟ้องคดีคืนหนังสือค้ำประกันของธนาคารเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สาขาพรเจริญ สาขาพรเจริญ เลขที่ ๘๐๐๒๐๔๘๒๑๐๙๖ ลงวันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๕๙ จำนวนเงิน ๕๙,๕๐๐ บาท แก่ผู้ฟ้องคดี

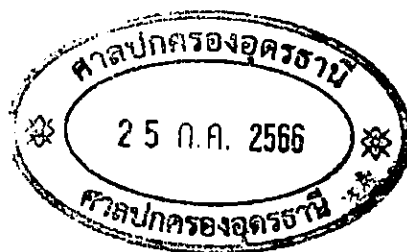
๒ ให้ผู้ถูกฟ้องคดีชดใช้ค่าเสียหายจากการที่ผู้ฟ้องคดีต้องชำระค่าปรับ เนื่องจาก ไม่สามารถคืนหนังสือค้ำประกันสัญญาต่อธนาคารเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สาขาพรเจริญ เป็นจำนวนเงิน ๖,๖๙๓.๗๕ บาท พร้อมดอกเบี้ยค่าปรับเพิ่มเติมจนถึงวันคืนประกันสัญญา ในอัตราร้อยละ ๒.๕ ต่อปี ของต้นเงินจำนวนดังกล่าว นับถัดจากวันฟ้องคดีเป็นต้นไปจนกว่า จะชำระเสร็จแก่ผู้ฟ้องคดี

ผู้ถูกฟ้องคดีให้การว่า ผู้ถูกฟ้องคดีตกลงทำสัญญากับผู้ฟ้องคดี ตามสัญญา เลขที่ ๑๙/๒๕๕๙ ลงวันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๕๙ ให้ผู้ฟ้องคดีปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวโนนหนองเลิง บ้านดอนหญ้านาง หมู่ที่ ๑ และบ้านสันติสุข หมู่ที่ ๕ บ้านดอนหญ้านาง อำเภอพรเจริญ จังหวัดบึงกาฬ โดยทำการขุดลอกหนองเลิง ช่วงที่ ๑ ขนาดพื้นที่ขุด ๗,๔๗๕ ตารางเมตร ลึกโดยเฉลี่ย ๓ เมตร หรือปริมาณงานขุดไม่น้อยกว่า ๑๘,๔๙๒ ลูกบาศก์เมตร ช่วงที่ ๒ ขนาดขุด ๑๓,๐๐๐ ตารางเมตร ลึกโดยเฉลี่ย ๒ เมตร หรือปริมาณงานขุดไม่น้อยกว่า ๒๖,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตร วงเงินค่าจ้าง จำนวน ๑,๑๙๐,๐๐๐ บาท ขณะทำสัญญาผู้ฟ้องคดีได้นำหนังสือค้ำประกันของธนาคาร การเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สาขาพรเจริญ เลขที่ ๘๐๐๒๐๔๘๒๑๐๙๖ ลงวันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๕๙ จำนวนเงิน ๕๙,๕๐๐ บาท วางเป็นหลักประกันการปฏิบัติตามสัญญา ซึ่งสัญญา

/ข้อ ๕...

ข้อ ๕ ก. กำหนดว่า ผู้ฟ้องคดีต้องเริ่มทำงานภายในกำหนด ๗ วัน นับถัดจากวันที่ได้รับหนังสือแจ้งให้เริ่มงาน และจะต้องทำงานให้แล้วเสร็จภายในกำหนด ๑๘๐ วัน นับถัดจากวันที่ได้รับหนังสือแจ้งดังกล่าวนั้น ถ้าผู้ฟ้องคดีไม่สามารถทำงานให้แล้วเสร็จตามกำหนดเวลาหรือผู้ฟ้องคดีทำผิดสัญญาข้อใดข้อหนึ่งหรือเพิกเฉยไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการตรวจการจ้างหรือผู้ควบคุมงาน ผู้ถูกฟ้องคดีมีสิทธิที่จะบอกเลิกสัญญาได้ ข้อ ๕ ข. กำหนดว่า ผู้ฟ้องคดีต้องเริ่มทำงานภายในวันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๕๙ และจะต้องทำงานให้แล้วเสร็จภายในวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๕๙ ถ้าผู้ฟ้องคดีมิได้ลงมือทำงานภายในกำหนดเวลาหรือไม่สามารถทำงานให้แล้วเสร็จตามกำหนดเวลาหรือมีเหตุให้เชื่อได้ว่าผู้ฟ้องคดีไม่สามารถทำงานให้แล้วเสร็จภายในกำหนดเวลาหรือจะแล้วเสร็จล่าช้าเกินกว่ากำหนดเวลา หรือผู้ฟ้องคดีทำผิดสัญญาข้อใดข้อหนึ่งหรือเพิกเฉยไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการตรวจการจ้างหรือผู้ควบคุมงาน ผู้ถูกฟ้องคดีมีสิทธิที่จะบอกเลิกสัญญาได้ การที่ผู้ฟ้องคดีเข้าทำสัญญากับผู้ถูกฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีย่อมศึกษารายละเอียดในสัญญาจ้างโดยถี่ถ้วนแล้วก่อนที่จะลงนามในสัญญา ผู้ฟ้องคดีได้อ่านและเข้าใจข้อความโดยละเอียดตลอดแล้ว เมื่อผู้ฟ้องคดีได้ลงนามในสัญญา ผู้ฟ้องคดีจึงมีหน้าที่ผูกพันที่ต้องปฏิบัติตามสัญญาจ้าง โดยต้องทำงานให้แล้วเสร็จภายในกำหนด ๑๘๐ วัน คือ เริ่มทำงานภายในวันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๕๙ และจะต้องทำงานให้แล้วเสร็จในวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๕๙ หลังจากที่ผู้ฟ้องคดีแจ้งเข้าดำเนินงานตามสัญญาเมื่อวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๕๙ ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีได้รับแจ้งเมื่อวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๕๙ แต่ผู้ฟ้องคดีก็ไม่ได้เข้าดำเนินงานตามที่ได้แจ้งแต่อย่างใดและขอให้ผู้ถูกฟ้องคดีส่งมอบพื้นที่ ผู้ถูกฟ้องคดีจึงมีหนังสือ ที่ บก ๕๓๒๐๓/๑๓๕๖ ลงวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ แจ้งให้ผู้ฟ้องคดีหยุดการดำเนินการไว้ชั่วคราวตั้งแต่วันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ หลังจากนั้นเมื่อช่วงเดือนมกราคม ๒๕๖๐ ช่างผู้ควบคุมงานได้สำรวจพื้นที่บริเวณก่อสร้างแล้วเห็นว่าบริเวณพื้นที่ของโครงการสามารถเข้าดำเนินการขุดลอกได้แล้ว โดยพื้นที่ดังกล่าวเป็นที่สาธารณะซึ่งอยู่ในความดูแลรับผิดชอบของผู้ถูกฟ้องคดี มีสภาพเป็นพื้นที่โล่งไม่มีสิ่งปลูกสร้างอันจะเป็นอุปสรรคต่อการดำเนินงาน อีกทั้งตามแบบแปลนที่กำหนดเป็นบริเวณที่ติดกับฝั่งซึ่งในช่วงฤดูหนาวและฤดูร้อนน้ำจะลดลงตามธรรมชาติจนแห้งไม่มีน้ำขัง และเนื่องจากตามสัญญาจ้างแบ่งงวดงานไว้เพียงงวดเดียว ผู้ฟ้องคดีจึงสามารถดำเนินการในบริเวณพื้นที่ซึ่งสามารถดำเนินการได้ก่อนแล้วค่อยขยายไปยังพื้นที่อื่น ๆ เพื่อให้ได้ปริมาณงานและเป็นไปตามแบบแปลนที่กำหนด ผู้ถูกฟ้องคดีจึงมีหนังสือ ที่ บก ๕๓๒๐๓/๑๑๗ ลงวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๖๐ แจ้งให้ผู้ฟ้องคดีเข้าดำเนินการตามสัญญา โดยผู้ฟ้องคดีได้รับหนังสือดังกล่าวเมื่อวันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๖๐ (ที่ถูก คือ วันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐) แต่ผู้ฟ้องคดีก็ไม่เข้าดำเนินการตามที่ได้แจ้งส่งมอบพื้นที่ให้เข้าดำเนินงานแต่อย่างใด หลังจากนั้นผู้ถูกฟ้องคดีได้มีหนังสือ ที่ บก ๕๓๒๐๓/๑๘๓ ลงวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ แจ้งส่งมอบพื้นที่และเร่งรัดให้ผู้ฟ้องคดีดำเนินงานตามสัญญาอีกครั้ง (แจ้งครั้งที่ ๒)

/แต่ผู้ฟ้องคดี...

แต่ผู้ฟ้องคดียังคงเพิกเฉย ผู้ถูกฟ้องคดีจึงมีหนังสือ ที่ บก ๕๓๒๐๓/๖๔๐ ลงวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๖๐ เร่งรัดให้ผู้ฟ้องคดีเข้าดำเนินการตามสัญญาภายในวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๖๐ (แจ้งครั้งที่ ๓) ซึ่งผู้ฟ้องคดีได้รับแจ้งเมื่อวันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๖๐ แต่ผู้ฟ้องคดียังคงไม่ได้ดำเนินการขุดลอกหนองเลิงโดยไม่ปรากฏปริมาณงานตามสัญญาจ้างเลย ตามบันทึกข้อความของกองช่าง ที่รายงานผลการปฏิบัติงานโครงการตามสัญญาพิพาท ผู้ถูกฟ้องคดีจึงมีหนังสือ ที่ บก ๕๓๒๐๓/๓๕๘ ลงวันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๖๐ แจ้งเรียกค่าปรับผู้ฟ้องคดีตามสัญญา วันละ ๑,๑๙๐ บาท นับแต่วันที่ล่วงเลยกำหนดแล้วเสร็จตามสัญญาเป็นต้นไปจนถึงวันที่ทำงานเสร็จบริบูรณ์ และต่อมาได้มีหนังสือ ที่ บก ๕๓๒๐๓/๕๘๘ ลงวันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๖๐ แจ้งค่าปรับใกล้จะเกินร้อยละ ๑๐ ของวงเงินค่าจ้าง และหากผู้ฟ้องคดียินยอมในการชำระค่าปรับและค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นในภายหลังให้ผู้ฟ้องคดีแจ้งผู้ถูกฟ้องคดีทราบภายใน ๗ วัน นับจากวันที่ได้รับหนังสือ ซึ่งผู้ฟ้องคดีได้รับหนังสือดังกล่าวเมื่อวันที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๖๐ และไม่ได้มีหนังสือแจ้งยินยอมชำระค่าปรับแต่อย่างใด ผู้ถูกฟ้องคดีเห็นว่าผู้ฟ้องคดีมีพฤติการณ์ที่ไม่อาจทำงานให้แล้วเสร็จตามสัญญาจ้าง จึงมีหนังสือ ที่ บก ๕๓๒๐๓/๙๐๔ ลงวันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๖๐ แจ้งการบอกเลิกสัญญาผู้ฟ้องคดีโดยส่งทางไปรษณีย์เมื่อวันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๖๐ ถือว่าผู้ฟ้องคดีได้รับแจ้งการบอกเลิกสัญญาแล้วเมื่อครบ ๗ วัน นับแต่วันส่ง คือ วันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๖๐ ตามมาตรา ๗๑ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ประกอบตามคำฟ้องของผู้ฟ้องคดีที่รับว่าได้ทราบการแจ้งบอกเลิกสัญญาจ้างแล้ว การบอกเลิกสัญญาย่อมมีผลสมบูรณ์ในวันดังกล่าว ค่าปรับที่เกิดจากการที่ผู้ฟ้องคดีผิดสัญญานับถัดจากวันที่ครบกำหนดตามสัญญา วันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๕๙ ถึงวันที่ผู้ฟ้องคดีรับรู้ถึงการบอกเลิกสัญญา วันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๖๐ รวมระยะเวลา ๒๗๕ วัน หักระยะเวลาที่ผู้ถูกฟ้องคดีขยายระยะเวลาดำเนินการตั้งแต่วันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ ถึงวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๖๐ โดยลดหรือลดค่าปรับจำนวน ๕๙ วัน คงเหลือ ๒๑๖ วัน ค่าปรับที่ผู้ฟ้องคดีจะต้องชำระให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดีจำนวนเงิน วันละ ๑,๑๙๐ บาท รวมเป็นเงินจำนวนทั้งสิ้น ๒๕๗,๐๔๐ บาท เมื่อผู้ถูกฟ้องคดียังมีได้บอกเลิกสัญญา ผู้ฟ้องคดีจึงต้องชำระค่าปรับให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดี ซึ่งจำนวนค่าปรับดังกล่าวจำนวนเกินกว่าหลักประกันการปฏิบัติตามสัญญาซึ่งมีมูลค่าเพียง ๕๙,๕๐๐ บาท ผู้ถูกฟ้องคดีจึงใช้สิทธิหักเอาค่าปรับจากหลักประกันการปฏิบัติตามสัญญาจนไม่มีหลักประกันเหลือที่จะต้องคืนแก่ผู้ฟ้องคดี อันเป็นการใช้สิทธิโดยชอบด้วยสัญญาซึ่งไม่ทำให้ผู้ฟ้องคดีเกิดความเสียหาย ส่วนการใช้สิทธิเลิกสัญญานั้น หาได้กระทบกระทั่งถึงสิทธิเรียกร้องค่าเสียหายไม่ ตามมาตรา ๓๙๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ดังนั้น เมื่อบอกเลิกสัญญาจ้างแล้วแต่ละฝ่ายย่อมคืนสู่ฐานะเดิม แต่หากมีค่าเสียหายหรือค่าปรับก็ต้องชดใช้แก่คู่สัญญาอีกฝ่าย ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีได้แจ้งให้ผู้ฟ้องคดีชดใช้ค่าปรับแล้วแต่ผู้ฟ้องคดีก็ไม่ชดใช้แต่อย่างใด โดยตลอดระยะเวลาภายหลังที่ทำสัญญา ผู้ฟ้องคดีไม่ได้ทำการขุดลอกหนองเลิง

/เพื่อให้...

เพื่อให้เป็นไปตามสัญญา ไม่ปรากฏปริมาณงานตั้งแต่วันทำสัญญาจนวันที่มีผลบอกเลิกสัญญา วันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๖๐ รวมเป็นระยะเวลา ๔๕๓ วัน ปรากฏตามผลการปฏิบัติงานตามหนังสือบันทึกข้อความ ส่วนราชการ (กองช่าง) ของผู้ถูกฟ้องคดีที่รายงานผลการปฏิบัติงานโครงการตามสัญญาพิพาท ครั้งที่ ๑ ลงวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๕๙ จนถึงการรายงานครั้งที่ ๖๐ (ครั้งสุดท้าย) ลงวันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๖๐ จากพฤติการณ์ดังกล่าวเห็นได้ว่า ผู้ฟ้องคดีตั้งใจที่จะไม่ปฏิบัติเพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของสัญญาตั้งแต่ต้น ซึ่งสัญญาพิพาทเป็นสัญญาทางปกครอง มีวัตถุประสงค์ในการจัดทำบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์และแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน เมื่อผู้ฟ้องคดีเป็นฝ่ายผิดสัญญาจ้าง จึงควรจะได้รับการลงโทษเพื่อไม่ให้เป็นแบบอย่างแก่ผู้รับจ้างรายอื่นและไม่ให้เกิดเป็นบรรทัดฐานในกรณีเดียวกัน การที่ผู้ฟ้องคดีขอให้ผู้ถูกฟ้องคดีคืนหลักประกันการปฏิบัติตามสัญญาจ้าง จึงไม่เป็นธรรมต่อผู้ถูกฟ้องคดีและประชาชนในพื้นที่ซึ่งควรจะได้รับการบริการจากรัฐในการบรรเทาปัญหาความเดือดร้อนในเรื่องน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค ทำให้ประชาชนและผู้ถูกฟ้องคดีขาดโอกาสและได้รับผู้เสียหาย การที่ผู้ถูกฟ้องคดีใช้สิทธิหักเอาค่าปรับจากหลักประกันการปฏิบัติตามสัญญาจ้างโดยไม่คืนหลักประกันการปฏิบัติตามสัญญาให้แก่ผู้ฟ้องคดี จึงเป็นการใช้สิทธิโดยชอบด้วยสัญญาจ้างและกฎหมายแล้ว ส่วนกรณีที่ผู้ฟ้องคดีจะเป็นผู้ทำงานหรือไม่ เป็นอำนาจผู้ว่าราชการจังหวัดบึงกาฬตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการพัสดุของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๓๕ ผู้ถูกฟ้องคดีมีเพียงหน้าที่รายงานเท่านั้น

ผู้ฟ้องคดีไม่ประสงค์จะทำคำคัดค้านคำให้การแต่ประสงค์จะให้ศาลดำเนินกระบวนการพิจารณาต่อไป

ศาลออกนั่งพิจารณาคดีครั้งแรกเมื่อวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๖๖ โดยได้รับฟังสรุปข้อเท็จจริงของตุลาการเจ้าของสำนวน และคำแถลงการณ์เป็นหนังสือของตุลาการผู้แถลงคดี

ศาลได้ตรวจพิจารณาพยานหลักฐานในคำฟ้อง และคำให้การแล้ว

ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ผู้ฟ้องคดีได้ตกลงทำสัญญากับผู้ถูกฟ้องคดี ตามสัญญาจ้าง เลขที่ ๑๙/๒๕๕๙ ลงวันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๕๙ รับจ้างปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวโนนหนองเลิง บ้านดอนหญ้านาง หมู่ที่ ๑ และบ้านสันติสุข หมู่ที่ ๕ ตำบลดอนหญ้านาง อำเภอพรเจริญ จังหวัดบึงกาฬ โดยทำการขุดลอกหนองเลิง ช่วงที่ ๑ ขนาดพื้นที่ขุด ๗,๔๗๕ ตารางเมตร ลึกโดยเฉลี่ย ๓.๐๐ เมตร หรือปริมาตรดินขุดไม่น้อยกว่า ๑๘,๔๙๒ ลูกบาศก์เมตร ช่วงที่ ๒ ขนาดพื้นที่ขุด ๑๓,๐๐๐ ตารางเมตร ลึกโดยเฉลี่ย ๒.๐๐ เมตร หรือปริมาตรดินขุดไม่น้อยกว่า ๒๖,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตร ในวงเงินค่าจ้างงวดที่ ๑ (งวดสุดท้าย) เป็นเงินจำนวน ๑,๑๙๐,๐๐๐ บาท โดยผู้ฟ้องคดีต้องเริ่มทำงานภายในวันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๕๙ และจะต้องทำงานให้แล้วเสร็จสมบูรณ์ภายในวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๕๙ ถ้าผู้รับจ้างไม่สามารถทำงานให้แล้วเสร็จตามกำหนดเวลา ผู้ว่าจ้างมีสิทธิที่จะบอกเลิกสัญญานี้ได้

/ในการ...

ในการทำสัญญาดังกล่าวผู้ฟ้องคดีได้นำหนังสือคำประกันธนาคารเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สาขาพรเจริญ เลขที่ ๘๐๐๒๐๔๘๒๑๐๙๖ ลงวันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๕๙ เป็นจำนวนเงิน ๕๙,๕๐๐ บาท มามอบให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดีเพื่อเป็นหลักประกันการปฏิบัติตามสัญญา โดยผู้ถูกฟ้องคดีจะคืนให้เมื่อผู้ฟ้องคดีพ้นจากข้อผูกพันตามสัญญาแล้ว หลังจากทำสัญญา ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๕๙ แจ้งผู้ถูกฟ้องคดีเพื่อเข้าดำเนินงานตามสัญญา ตั้งแต่วันดังกล่าว แต่ปรากฏว่าช่วงเวลานั้นเป็นฤดูฝน มีฝนตกหนัก น้ำท่วมขังมากกว่าร้อยละ ๖๐ ของพื้นที่ปฏิบัติงาน และไม่สามารถระบายน้ำออกได้ ผู้ฟ้องคดีจึงมีหนังสือ ลงวันที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๕๙ ขอให้ผู้ถูกฟ้องคดีระบายน้ำออกจากพื้นที่ดังกล่าว และมีหนังสือ ลงวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๕๙ ขอยายเวลาการปฏิบัติงาน ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีได้มีหนังสือ ที่ บก ๕๓๒๐๓/๑๓๕๖ ลงวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ แจ้งผู้ฟ้องคดีว่ายังไม่สามารถส่งมอบพื้นที่ดำเนินการตามสัญญา เนื่องจากต้องกักเก็บน้ำไว้สำหรับเกษตรกรผู้ทำนาปรัง ให้ผู้ฟ้องคดีหยุดการดำเนินงานไว้ชั่วคราว โดยจะพิจารณาคำขอยายระยะเวลาการปฏิบัติงานก่อนที่จะครบกำหนดสัญญาจ้างและจะแจ้งผู้ฟ้องคดีทราบ ต่อมา ผู้ถูกฟ้องคดีได้มีหนังสือ ที่ บก ๕๓๒๐๓/๑๑๗ ลงวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๖๐ แจ้งให้ผู้ฟ้องคดีเข้าดำเนินการตามสัญญาจ้าง โดยแจ้งด้วยว่าช่างผู้ควบคุมงานได้เข้าสำรวจพื้นที่บริเวณก่อสร้างตามโครงการแล้ว ปรากฏว่าบริเวณก่อสร้างสามารถเข้าดำเนินการได้แล้ว ซึ่งผู้ฟ้องคดีได้รับหนังสือดังกล่าวแล้วเมื่อวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ แต่ผู้ฟ้องคดีไม่เข้าดำเนินการตามที่ผู้ถูกฟ้องคดีแจ้งส่งมอบพื้นที่ ผู้ถูกฟ้องคดีจึงมีหนังสือ ที่ บก ๕๓๒๐๓/๑๘๓ ลงวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ แจ้งเร่งรัดให้ผู้ฟ้องคดีให้เข้าดำเนินงานให้แล้วเสร็จโดยเร็วอีกครั้ง (แจ้งครั้งที่ ๒) และมีหนังสือ ที่ บก ๕๓๒๐๓/๖๔๐ ลงวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๖๐ แจ้งเร่งรัดผู้ฟ้องคดี โดยกำหนดเวลาให้ผู้ฟ้องคดีเข้าดำเนินงานภายในวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๖๐ และให้ดำเนินงานให้แล้วเสร็จโดยเร็ว (แจ้งครั้งที่ ๓) ซึ่งผู้ฟ้องคดีได้รับแจ้งเมื่อวันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๖๐ ผู้ฟ้องคดีจึงมีหนังสือ ลงวันเดียวกัน แจ้งเข้าดำเนินงานในวันดังกล่าว แต่ผู้ฟ้องคดียังเห็นว่าพื้นที่ก่อสร้างมีน้ำขังอยู่ โดยมีสาเหตุจากประชาชนผู้ประกอบการล่องแพในบริเวณหนองเลิงและเกษตรกรผู้ทำนาปรังต่อต้านไม่ยินยอมให้มีการระบายน้ำ ผู้ฟ้องคดีจึงมีหนังสือ ลงวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๖๐ ขอให้ผู้ถูกฟ้องคดีเปิดประตูระบายน้ำ หลังจากนั้นผู้ถูกฟ้องคดีได้มีหนังสือ ที่ บก ๕๓๒๐๓/๓๓๕ ลงวันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๖๐ แจ้งผู้ฟ้องคดีว่า ได้มีการประชุมปรึกษาหารือกับกลุ่มผู้ทำนาปรังแล้ว เห็นว่า บริเวณก่อสร้างสามารถเข้าดำเนินการได้แล้วบางพื้นที่ และบริเวณที่มีน้ำท่วมขังลึกมาก จะไม่สามารถปล่อยน้ำออกไปได้ในเวลานี้ เนื่องจากอยู่ระหว่างเก็บเกี่ยวผลผลิตของเกษตรกรนาปรัง คาดว่าจะแล้วเสร็จภายในวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๖๐ และสามารถระบายน้ำออกจากพื้นที่ก่อสร้างได้ประมาณวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๖๐ เป็นต้นไป และมีหนังสือ ที่ บก ๕๓๒๐๓/๓๕๘ ลงวันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๖๐ แจ้งเรียกค่าปรับจากผู้ฟ้องคดี ตามสัญญา วันละ ๑,๑๙๐ บาท

/นับแต่...

นับแต่วันที่ล่วงเลยกำหนดแล้วเสร็จตามสัญญาต้นไปจนถึงวันที่ทำงานเสร็จบริบูรณ์ ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๐ ขอให้ผู้ถูกฟ้องคดีส่งมอบพื้นที่ตามแบบแปลนของสัญญา และขยายระยะเวลาการปฏิบัติตามสัญญาออกไปตามจำนวนวันที่ผู้ถูกฟ้องคดีไม่อาจส่งมอบพื้นที่ก่อสร้างให้แก่ผู้ฟ้องคดี ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีมีหนังสือ ที่ บก ๕๓๒๐๓/๕๘๙ ลงวันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๖๐ แจ้งค่าปรับใกล้จะเกินร้อยละ ๑๐ ของวงเงินค่าจ้าง และหนังสือ บก ๕๓๒๐๓/๖๒๑ วันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๖๐ แจ้งว่า การที่ผู้ถูกฟ้องคดีได้แจ้งให้ผู้ฟ้องคดีเข้าดำเนินงานตามสัญญาจ้าง ถือว่าผู้ถูกฟ้องคดีสามารถส่งมอบพื้นที่ให้ผู้ฟ้องคดีแล้วตั้งแต่วันที่ผู้ฟ้องคดีได้รับแจ้ง และไม่อาจขยายระยะเวลาการทำงานได้อีก หลังจากนั้นผู้ถูกฟ้องคดีได้มีหนังสือ ที่ บก ๕๓๒๐๓/๙๐๔ ลงวันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๖๐ แจ้งบอกเลิกสัญญาผู้ฟ้องคดี โดยส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับ ในวันเดียวกัน และมีหนังสือ ที่ บก ๕๓๒๐๓/๙๐๑ ลงวันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๖๐ ถึงนายอำเภอพรเจริญ เพื่อขอให้พิจารณาว่าผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ทิ้งของงานราชการ ผู้ฟ้องคดีจึงมีหนังสือลงวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ เพื่อชี้แจงเหตุผลที่ไม่เข้าดำเนินงานตามสัญญาจ้างต่อผู้ว่าราชการจังหวัดบึงกาฬ ซึ่งต่อมาผู้ว่าราชการจังหวัดบึงกาฬได้มีหนังสือ ที่ บก ๐๐๒.๔/๑๐๔๓ ลงวันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๖๑ แจ้งนายอำเภอพรเจริญไปยังผู้ถูกฟ้องคดีว่า ข้อมูลขัดแย้งกัน ยังไม่เพียงพอที่จะเสนอให้เป็นผู้ทิ้งงานได้ และให้ผู้ถูกฟ้องคดีให้ชี้แจงข้อเท็จจริงเพิ่มเติม หลังจากนั้นผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๖๓ ขอให้ผู้ถูกฟ้องคดีคืนหลักประกันตามสัญญาจ้าง ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีได้มีหนังสือ ที่ บก ๕๓๒๐๓/๕๓๖ ลงวันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๖๓ แจ้งว่า ผู้ฟ้องคดีไม่สามารถดำเนินการให้เป็นไปตามสัญญาจ้าง จึงไม่อาจคืนหลักประกันสัญญาให้แก่ผู้ฟ้องคดีได้ ผู้ฟ้องคดีจึงนำคดีมาฟ้องต่อศาล

ศาลได้ตรวจพิจารณากฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับที่เกี่ยวข้องประกอบแล้ว คดีมีประเด็นที่ต้องวินิจฉัยว่า ผู้ถูกฟ้องคดีต้องคืนหนังสือค้ำประกันการปฏิบัติงานตามสัญญาจ้างเลขที่ ๑๙/๒๕๕๙ ลงวันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๕๙ ของธนาคารเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สาขาพรเจริญ เลขที่ ๘๐๐๒๐๔๘๒๑๐๙๖ ลงวันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๕๙ จำนวนเงิน ๕๙,๕๐๐ บาท และต้องชดเชยค่าเสียหายจากการที่ผู้ฟ้องคดีต้องชำระค่าปรับ เนื่องจากไม่สามารถคืนหนังสือค้ำประกันต่อธนาคารเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สาขาพรเจริญ เป็นจำนวนเงิน ๖,๖๙๓.๗๕ บาท พร้อมดอกเบี้ยค่าปรับเพิ่มเติม แก่ผู้ฟ้องคดีหรือไม่ เพียงใด

คดีมีประเด็นที่ต้องวินิจฉัยก่อนว่า ผู้ถูกฟ้องคดีเป็นฝ่ายปฏิบัติผิดสัญญาจ้าง เลขที่ ๑๙/๒๕๕๙ ลงวันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๕๙ และผู้ถูกฟ้องคดีบอกเลิกสัญญาดังกล่าว โดยชอบกฎหมายและข้อสัญญาหรือไม่

พิเคราะห์แล้วเห็นว่า สัญญาจ้างเลขที่ ๑๙/๒๕๕๙ ลงวันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๕๙ โครงการปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวโนนหนองเลิง บ้านดอนหญ้านาง หมู่ที่ ๑ และบ้านสันติสุข

/หมู่ที่...

หมู่ที่ ๕ ตำบลคอนหมุก อำเภอพรเจริญ จังหวัดบึงกาฬ ข้อ ๕ ก. กำหนดเวลาแล้วเสร็จ และสิทธิของผู้ว่าจ้างในการบอกเลิกสัญญา วรรคสอง กำหนดว่า ผู้รับจ้างต้องเริ่มทำงานที่รับจ้าง ภายในกำหนด ๗ วัน นับถัดจากวันที่ได้รับหนังสือแจ้งให้เริ่มงาน และจะต้องทำงานให้แล้วเสร็จ ภายในกำหนด ๑๘๐ วัน นับถัดจากวันที่ได้รับหนังสือแจ้งดังกล่าว ถ้าผู้รับจ้างไม่สามารถทำงาน ให้แล้วเสร็จตามกำหนดเวลาหรือผู้รับจ้างทำผิดสัญญาข้อใดข้อหนึ่งหรือเพิกเฉยไม่ปฏิบัติตาม คำสั่งของคณะกรรมการตรวจการจ้างหรือผู้ควบคุมงาน ผู้ว่าจ้างมีสิทธิที่จะบอกเลิกสัญญานี้ได้ ข้อ ๕ ข. กำหนดเวลาแล้วเสร็จ และสิทธิของผู้ว่าจ้างในการบอกเลิกสัญญา วรรคหนึ่ง กำหนดว่า ผู้รับจ้างต้องเริ่มทำงานภายในวันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๕๙ และจะต้องทำงานให้แล้วเสร็จสมบูรณ์ ภายในวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๕๙ ถ้าผู้รับจ้างมิได้ลงมือทำงานภายในกำหนดเวลาหรือไม่สามารถ ทำงานให้แล้วเสร็จตามกำหนดเวลาหรือมีเหตุให้เชื่อได้ว่าผู้รับจ้างไม่สามารถทำงานให้แล้วเสร็จ ภายในกำหนดเวลา หรือจะแล้วเสร็จล่าช้าเกินกว่ากำหนดเวลา หรือผู้รับจ้างทำผิดสัญญาข้อใดข้อหนึ่ง หรือเพิกเฉยไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการตรวจการจ้างหรือผู้ควบคุมงานผู้ว่าจ้างมีสิทธิ ที่จะบอกเลิกสัญญานี้ได้ คดีข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ภายหลังจากที่ผู้ฟ้องคดีเข้าดำเนินงานตามสัญญา เมื่อวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๕๙ พบว่าช่วงเวลาดังกล่าวเป็นฤดูฝน มีฝนตกหนัก น้ำท่วมขังและ ไม่สามารถระบายน้ำออกได้ ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๕๙ ขอให้ผู้ถูกฟ้องคดี ระบายน้ำออกจากพื้นที่ และมีหนังสือ ลงวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๕๙ ขอยายเวลาการปฏิบัติงาน ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีมีหนังสือ ที่ บก ๕๓๒๐๓/๑๓๕๖ ลงวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ แจ้งผู้ฟ้องคดีว่า ยังไม่สามารถส่งมอบพื้นที่ดำเนินการตามสัญญา เนื่องจากต้องกักเก็บน้ำไว้สำหรับเกษตรกร ผู้ทำนาปรัง ให้ผู้ฟ้องคดีหยุดการดำเนินงานไว้ชั่วคราว โดยจะพิจารณาค่าขอขยายระยะเวลา การปฏิบัติงานก่อนที่จะครบกำหนดสัญญาจ้างและจะแจ้งผู้ฟ้องคดีทราบ ต่อมาภายหลังที่ช่าง ผู้ควบคุมงานได้สำรวจพื้นที่ของโครงการแล้วเห็นว่าสามารถเข้าดำเนินการได้ ผู้ถูกฟ้องคดีได้มี หนังสือ ที่ บก ๕๓๒๐๓/๑๑๗ ลงวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๖๐ แจ้งให้ผู้ฟ้องคดีเข้าดำเนินการตามสัญญา ซึ่งผู้ฟ้องคดีได้รับหนังสือดังกล่าวเมื่อวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ แต่ผู้ฟ้องคดีไม่ได้เข้าดำเนินการ ตามที่ผู้ถูกฟ้องคดีมีหนังสือแจ้ง ผู้ถูกฟ้องคดีจึงมีหนังสือ ที่ บก ๕๓๒๐๓/๑๘๓ ลงวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ เร่งรัดให้ผู้ฟ้องคดีให้เข้าดำเนินงานอีกครั้ง (แจ้งครั้งที่ ๒) และมีหนังสือ ที่ บก ๕๓๒๐๓/๖๔๐ ลงวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๖๐ แจ้งเร่งรัดผู้ฟ้องคดีโดยกำหนดเวลาให้ผู้ฟ้องคดีเข้า ดำเนินงานภายในวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๖๐ และให้ดำเนินงานให้แล้วเสร็จโดยเร็ว (แจ้งครั้งที่ ๓) ซึ่งผู้ฟ้องคดีได้รับแจ้งแล้วเมื่อวันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๖๐ โดยผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือ ลงวันเดียวกัน แจ้งเข้าดำเนินงานในวันดังกล่าว แต่เนื่องจากผู้ฟ้องคดีเห็นว่าพื้นที่ก่อสร้างยังมีน้ำขังอยู่ โดยมีสาเหตุจากประชาชนผู้ประกอบกิจการล่องแพในบริเวณหนองเลิงและเกษตรกรผู้ทำนาปรังต่อต้านไม่ยินยอมให้มีการระบายน้ำ ผู้ฟ้องคดีจึงมีหนังสือ ลงวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๖๐ ขอให้

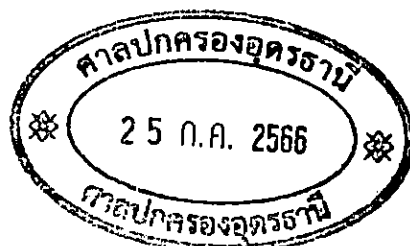
/ผู้ถูกฟ้องคดี...

ผู้ถูกฟ้องคดีเปิดประตูระบายน้ำ ซึ่งต่อมาผู้ถูกฟ้องคดีได้มีหนังสือ ที่ บก ๕๓๒๐๓/๓๓๕ ลงวันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๖๐ แจ้งผู้ฟ้องคดีว่า ได้มีการประชุมปรึกษาหารือกับกลุ่มผู้ทำนาปรังแล้ว เห็นว่า บริเวณก่อสร้างสามารถเข้าดำเนินการได้แล้วบางพื้นที่ ส่วนบริเวณที่มีน้ำท่วมขังลึกมาก ยังไม่สามารถระบายน้ำในช่วงเวลานี้ได้ เนื่องจากอยู่ระหว่างเก็บเกี่ยวผลผลิตของเกษตรกรนาปรัง คาดว่าจะแล้วเสร็จภายในวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๖๐ และจะสามารถระบายน้ำออกจากพื้นที่ ก่อสร้างได้ประมาณวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๖๐ เป็นต้นไป หลังจากนั้นผู้ถูกฟ้องคดีได้มีหนังสือ ที่ บก ๕๓๒๐๓/๓๕๘ ลงวันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๖๐ แจ้งเรียกค่าปรับจากผู้ฟ้องคดี ตามสัญญา วันละ ๑,๑๕๐ บาท นับแต่วันที่ล่วงเลยกำหนดแล้วเสร็จตามสัญญาเป็นต้นไปจนถึงวันที่ทำงานเสร็จบริบูรณ์ ซึ่งผู้ฟ้องคดียังคงมีหนังสือ ลงวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๐ ขอให้ผู้ถูกฟ้องคดีส่งมอบพื้นที่ตามแบบแปลนของสัญญาและขยายระยะเวลาการปฏิบัติตามสัญญาออกไปตามจำนวนวันที่ผู้ถูกฟ้องคดีไม่อาจส่งมอบพื้นที่ก่อสร้างให้แก่ผู้ฟ้องคดี ผู้ถูกฟ้องคดีจึงมีหนังสือ ที่ บก ๕๓๒๐๓/๕๘๙ ลงวันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๖๐ แจ้งค่าปรับใกล้จะเกินร้อยละ ๑๐ ของวงเงินค่าจ้าง และหนังสือ บก ๕๓๒๐๓/๖๒๑ วันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๖๐ แจ้งว่า การที่ผู้ถูกฟ้องคดีได้แจ้งให้ผู้ฟ้องคดีเข้าดำเนินงานตามสัญญาจ้าง ถือว่าผู้ถูกฟ้องคดีสามารถส่งมอบพื้นที่ให้ผู้ฟ้องคดีแล้วตั้งแต่วันที่ผู้ฟ้องคดีได้รับแจ้ง และไม่อาจขยายระยะเวลาการทำงานได้อีก หลังจากนั้นผู้ถูกฟ้องคดีได้มีหนังสือ ที่ บก ๕๓๒๐๓/๙๐๔ ลงวันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๖๐ แจ้งบอกเลิกสัญญาผู้ฟ้องคดี โดยส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับในวันเดียวกัน จากข้อเท็จจริงดังกล่าวเห็นได้ว่า ก่อนที่ผู้ฟ้องคดีร่วมยื่นขอสอบราคาโครงการปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวโนนหนองเล็ง บ้านดอนหญ้านาง หมู่ที่ ๑ และบ้านสันติสุข หมู่ที่ ๕ ตำบลดอนหญ้านาง อำเภอพรเจริญ จังหวัดบึงกาฬ และเข้าทำสัญญาพิพาทกับผู้ถูกฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีย่อมได้ศึกษารายละเอียดในประกาศสอบราคารวมถึงสัญญาพิพาทอย่างถี่ถ้วนแล้ว อีกทั้งหุ้นส่วนผู้จัดการของผู้ฟ้องคดีเป็นผู้มีภูมิลำเนาอยู่ในตำบลพรเจริญ อำเภอพรเจริญ จังหวัดบึงกาฬ อันเป็นท้องที่เดียวกับบริเวณสถานที่ดำเนินโครงการตามสัญญาพิพาท ผู้ฟ้องคดีย่อมทราบถึงสภาพสถานที่ปฏิบัติงาน รวมถึงสภาพของดินฟ้าอากาศในพื้นที่ดังกล่าว ทั้งในช่วงฤดูร้อน ฤดูฝน และฤดูหนาว เป็นอย่างดี และโดยธรรมชาติน้ำของแหล่งน้ำ เช่น ห้วยหนอง คลอง บึง จะมีน้ำมากในช่วงฤดูฝนซึ่งอยู่ในช่วงเดือนพฤษภาคมถึงเดือนสิงหาคมของทุกปี นอกจากนั้นอีกแปดเดือนก็เป็นช่วงเวลาของฤดูหนาวและฤดูร้อน ซึ่งเป็นช่วงที่น้ำในแหล่งน้ำมีน้อยจนถึงแห้งแล้งหรือขาดแคลนน้ำในบางปี ถ้าปีใดที่มีน้ำมากประชาชนในท้องที่ใกล้แหล่งน้ำก็อาจทำนาปรังในช่วงเดือนมกราคมถึงเดือนเมษายนได้อีกครั้ง ฉะนั้น การที่สัญญาพิพาทมีข้อตกลงข้อ ๕ ข. กำหนดเวลาแล้วเสร็จและสิทธิของผู้ว่าจ้างในการบอกเลิกสัญญา วรรคหนึ่ง กำหนดว่า ผู้รับจ้างต้องเริ่มทำงานภายในวันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๕๙ และจะต้องทำงานให้แล้วเสร็จภายในวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๕๙ จึงเป็นกำหนดเวลาเริ่มต้นในช่วงกลางฤดูฝนและสิ้นสุดในช่วง

/ฤดูหนาว...

ฤดูหนาว อันเห็นได้ว่า ช่วงเวลาการทำงานตามสัญญาพิพาทเริ่มต้นในช่วงที่น้ำในแหล่งน้ำอาจมีปริมาณมากและสิ้นสุดในช่วงที่น้ำในแหล่งน้ำน่าจะมีปริมาณน้อย ซึ่งปริมาณน้ำในแหล่งน้ำก็จะมีปริมาณลดลงเรื่อย ๆ ตามช่วงเวลาเปลี่ยนผ่านของฤดู มิใช่น้ำในแหล่งน้ำจะมีน้ำมากตลอดปี สอดคล้องกับข้อเท็จจริงที่ผู้ฟ้องคดีมีหนังสือ ลงวันที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๕๙ ขอให้ผู้ถูกฟ้องคดี ระบายน้ำออกและส่งมอบพื้นที่แก่ผู้ฟ้องคดี โดยอ้างว่าเวลานั้นเป็นช่วงฤดูฝน มีฝนตกหนักทำให้พื้นที่ปฏิบัติงานมีน้ำท่วมขัง ไม่สามารถระบายน้ำออก ทำให้ผู้ฟ้องคดีไม่สามารถเข้าปฏิบัติงานได้ และผู้ถูกฟ้องคดีได้มีหนังสือ ที่ บก ๕๓๒๐๓/๑๓๕๖ ลงวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ แจ้งผู้ฟ้องคดี ว่ายังไม่สามารถส่งมอบพื้นที่ให้ผู้ฟ้องคดีได้ เนื่องจากในช่วงฤดูน้ำหลากต้องเก็บกักน้ำไว้เพื่อเกษตรกรรมผู้ทำนาปรัง จึงแจ้งให้ผู้ฟ้องคดีหยุดดำเนินงานชั่วคราวก่อน และผู้ฟ้องคดีจะได้พิจารณา คำขอขยายระยะเวลาการปฏิบัติงานในคราวต่อไป อันอาจพอจะรับฟังได้ว่าทั้งผู้ฟ้องคดีและผู้ถูกฟ้องคดีเห็นตรงกันว่าในช่วงปลายเดือนมิถุนายนถึงปลายเดือนพฤศจิกายน ๒๕๕๙ อันเป็นระยะเวลาทำงานตามสัญญาดังกล่าวนั้น ปริมาณน้ำในแหล่งน้ำหนองเลิงซึ่งเป็นสถานที่ปฏิบัติงาน ยังมีมากอยู่ และมีประชาชนบางส่วนทำนาปรังใกล้บริเวณดังกล่าว แต่หลังจากนั้น คือ ตั้งแต่ช่วงกลางเดือนธันวาคม ๒๕๕๙ ถึงปลายเดือนมกราคม ๒๕๖๐ ที่เป็นช่วงฤดูหนาว โดยธรรมชาติ ปริมาณน้ำในแหล่งน้ำจะลดลงมากแล้ว ประชาชนก็เก็บเกี่ยวข้าวนาปีกันแล้ว สอดคล้องกับ รายงานของคณะกรรมการตรวจการจ้างที่รายงานต่อประธานคณะกรรมการตรวจการจ้าง ตามบันทึกข้อความ เรื่อง รายงานผลการปฏิบัติงานโครงการปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวโนนหนองเลิง บ้านดอนหญ้านาง หมู่ที่ ๑ และบ้านสันติสุข หมู่ที่ ๕ ฉบับลงวันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๕๙ พร้อมภาพถ่ายสถานที่ปฏิบัติงานตามโครงการ ที่ปรากฏว่าบริเวณสถานที่ปฏิบัติงานตามโครงการ เป็นที่สาธารณะ เป็นพื้นที่โล่ง มีหญ้าขึ้นรก ไม่มีสิ่งปลูกสร้างหรือวัตถุอื่นใด รวมทั้งไม่มีน้ำขัง จนเป็นอุปสรรคในการขุดลอก ประกอบกับบริเวณที่ทำการขุดลอกตามแบบแปลนที่ผู้ถูกฟ้องคดี กำหนดอยู่ในบริเวณพื้นที่ขอบรอบนอกของหนองเลิงติดกับฝั่ง ซึ่งหากเป็นช่วงฤดูหนาวและฤดูร้อน น้ำจะลดลงตามธรรมชาติของฤดูกาลพื้นที่ดังกล่าวจะแห้ง ผู้ฟ้องคดีสามารถเข้าดำเนินงานขุดลอก หนองเลิงตามข้อกำหนดในสัญญาพิพาทได้ อีกทั้งตามสัญญาพิพาทได้แบ่งงวดงานไว้เพียงงวดเดียว ผู้ฟ้องคดีย่อสามารถที่จะดำเนินการในบริเวณพื้นที่ที่สามารถทำได้ก่อนและขยายไปยังพื้นที่อื่น ๆ ส่วนบริเวณน้ำลึกก็เอาไว้ดำเนินการหลังสุดเพื่อให้ได้ปริมาณงานและเป็นไปตามแบบแปลนของสัญญา นอกจากนี้ แม้ว่าผู้ถูกฟ้องคดีได้มีหนังสือเทศบาลตำบลดอนหญ้านาง ที่ บก ๕๓๒๐๓/๑๑๗ ลงวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๖๐ ถึงผู้ฟ้องคดี แจ้งให้ผู้ฟ้องคดีเข้าดำเนินการตามสัญญาจ้าง โดยแจ้ง ด้วยว่าช่างผู้ควบคุมงานได้เข้าสำรวจพื้นที่แล้วพบว่าสามารถเข้าดำเนินการได้แล้ว ซึ่งผู้ฟ้องคดี ได้รับแจ้งหนังสือดังกล่าวตามไปรษณีย์ตอบรับเมื่อวันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๖๐ อันถือว่าผู้ถูกฟ้องคดี แจ้งให้ผู้ฟ้องคดีเข้าปฏิบัติงาน ซึ่งผู้ฟ้องคดีต้องเข้าปฏิบัติงานภายใน ๗ วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้ง

/คือ วันที่...

คือ วันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๖๐ เป็นอย่างช้า แต่ก็ไม่ปรากฏว่าผู้ฟ้องคดีได้เข้าดำเนินการตามที่ผู้ถูกฟ้องคดีได้แจ้ง ผู้ถูกฟ้องคดีจึงมีหนังสืออีกสองฉบับ ตามหนังสือ ที่ บก ๕๓๒๐๓/๑๘๓ ลงวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ และหนังสือ ที่ บก ๕๓๒๐๓/๖๔๐ ลงวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๖๐ เร่งรัดให้ผู้ฟ้องคดีให้เข้าดำเนินงานตามโครงการ โดยตลอดระยะเวลาตามสัญญาจ้าง ตั้งแต่ วันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๕๙ จนกระทั่งผู้ถูกฟ้องคดีใช้สิทธิบอกเลิกสัญญาเมื่อวันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๖๐ เป็นระยะเวลาราวหนึ่งปีเศษ โดยผ่านทั้งช่วงฤดูฝน ฤดูหนาวและฤดูร้อน ซึ่งโดยสภาพพื้นที่ หากผู้ฟ้องคดีตั้งใจที่จะปฏิบัติตามสัญญา ผู้ฟ้องคดีย่อมสามารถทำการขุดลอกได้ และผู้ถูกฟ้องคดีได้แจ้งส่งมอบพื้นที่ดำเนินการพร้อมกับแจ้งเร่งรัดให้ผู้ฟ้องคดีรับเข้าให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จ โดยเร็วถึงสามครั้ง แต่ก็ไม่ปรากฏว่าผู้ฟ้องคดีได้เข้าดำเนินงานเพื่อให้เป็นไปตามสัญญาจ้าง ซึ่งผู้ฟ้องคดีก็ไม่ได้โต้แย้งในเรื่องนี้แต่อย่างใด อันสอดคล้องกับรายงานผลการปฏิบัติงานตามโครงการที่คณะกรรมการตรวจการจ้างรายงานต่อประธานคณะกรรมการตรวจการจ้างตามบันทึกข้อความ ส่วนราชการ (กองช่าง) ของผู้ถูกฟ้องคดี ลงวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๕๙ เรื่อง รายงานผลการปฏิบัติงานโครงการปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวโนนหนองเลิง บ้านดอนหญ้านาง หมู่ที่ ๑ และบ้านสุขสาคร หมู่ที่ ๕ รายงานครั้งที่ ๑ ระหว่างวันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๕๙ ถึงวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๙ ที่เป็นรายงานฉบับแรก จนถึงรายงานฉบับสุดท้ายตามบันทึกข้อความ ส่วนราชการ (กองช่าง) ของผู้ถูกฟ้องคดี ลงวันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๖๐ เรื่อง รายงานผลการปฏิบัติงานโครงการปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวโนนหนองเลิง บ้านดอนหญ้านาง หมู่ที่ ๑ และบ้านสุขสาคร หมู่ที่ ๕ รายงานครั้งที่ ๖๐ ระหว่างวันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๖๐ ถึงวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๖๐ ก็ไม่ปรากฏว่าผู้ฟ้องคดีได้ดำเนินการขุดลอกและไม่ปรากฏปริมาณงานตามสัญญาจ้างเลย จึงเห็นว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นฝ่ายปฏิบัติผิดสัญญา เนื่องจากผู้ฟ้องคดีไม่สามารถทำงานให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนด ตามข้อ ๕ ก. วรรคสอง และข้อ ๕ ข. วรรคหนึ่ง ของสัญญาพิพาทที่ผู้ฟ้องคดีอ้างว่า ผู้ฟ้องคดีไม่ได้ปฏิบัติผิดสัญญา แต่การชำระหนี้ตามสัญญาพิพาทตกเป็นพันวิสัย จึงเป็นข้อกล่าวอ้างที่ไม่อาจรับฟังได้

คดีมีประเด็นที่ต้องวินิจฉัยต่อไปว่า ผู้ถูกฟ้องคดีบอกเลิกสัญญาต่อผู้ฟ้องคดีโดยชอบด้วยกฎหมายและข้อสัญญาหรือไม่ เห็นว่า ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๓๘๖ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า ถ้าคู่สัญญาฝ่ายหนึ่งมีสิทธิเลิกสัญญาโดยข้อสัญญาหรือโดยบทบัญญัติแห่งกฎหมาย การเลิกสัญญาเช่นนั้นย่อมทำด้วยแสดงเจตนาแก่อีกฝ่ายหนึ่ง พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ซึ่งมีผลใช้บังคับในขณะที่บอกเลิกสัญญา มาตรา ๑๐๓ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า ในกรณีที่มีเหตุบอกเลิกสัญญาหรือข้อตกลงต่อไปนี้ ให้อยู่ในดุลพินิจของผู้มีอำนาจที่จะบอกเลิกสัญญาหรือข้อตกลงกับคู่สัญญา... (๒) เหตุอันเชื่อได้ว่าผู้ขายหรือผู้รับจ้างไม่สามารถส่งมอบงานหรือทำงานให้แล้วเสร็จได้ภายใน

/ระยะเวลา...

ระยะเวลาที่กำหนด วรรคสอง บัญญัติว่า การตกลงกับคู่สัญญาที่จะบอกเลิกสัญญาหรือข้อตกลง ให้ผู้มีอำนาจพิจารณาได้เฉพาะในกรณีที่เป็นประโยชน์แก่หน่วยงานของรัฐโดยตรงหรือ เพื่อประโยชน์สาธารณะ หรือเพื่อแก้ไขข้อเสียเปรียบของหน่วยงานของรัฐในการที่จะปฏิบัติตามสัญญาหรือข้อตกลงนั้นต่อไป เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้ถูกฟ้องคดีได้มีหนังสือ ที่ บก ๕๓๒๐๓/๙๐๔ ลงวันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๖๐ แจ้งบอกเลิกสัญญากับผู้ฟ้องคดี โดยส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับเมื่อวันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๖๐ เมื่อไม่ปรากฏข้อเท็จจริงว่า ผู้ฟ้องคดีได้รับหนังสือฉบับดังกล่าวเมื่อใด กรณีจึงถือว่าการบอกแจ้งเลิกสัญญาดังกล่าวมีผลแล้ว เมื่อครบ ๗ วัน นับแต่วันส่ง คือ วันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๖๐ ตามมาตรา ๗๑ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ประกอบกับเมื่อได้วินิจฉัยแล้วว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นฝ่ายปฏิบัติผิดสัญญา เนื่องจากผู้ฟ้องคดีไม่สามารถทำงานให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนด ตามข้อ ๕ ก. วรรคสอง และข้อ ๕ ข. วรรคหนึ่ง ของสัญญาพิพาท ดังนั้น การที่ผู้ถูกฟ้องคดีบอกเลิกสัญญาพิพาทจึงเป็นการใช้สิทธิโดยชอบด้วยกฎหมายและข้อสัญญาแล้ว

คดีมีประเด็นที่ต้องวินิจฉัยว่า ผู้ถูกฟ้องคดีต้องคืนหนังสือค้ำประกันการปฏิบัติงานตามสัญญาจ้างเลขที่ ๑๙/๒๕๕๙ ลงวันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๕๙ ของธนาคารเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สาขาพระเจริญ เลขที่ ๘๐๐๒๐๔๘๒๑๐๙๖ ลงวันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๕๙ จำนวนเงิน ๕๙,๕๐๐ บาท และต้องชดใช้ค่าเสียหายจากการที่ผู้ฟ้องคดีต้องชำระค่าปรับ เนื่องจากไม่สามารถคืนหนังสือค้ำประกันต่อธนาคารเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สาขาพระเจริญ เป็นจำนวนเงิน ๖,๖๙๓.๗๕ บาท พร้อมดอกเบี้ยค่าปรับเพิ่มเติม แก่ผู้ฟ้องคดีหรือไม่ เพียงใด เห็นว่า ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๓๗๙ บัญญัติว่า ถ้าลูกหนี้สัญญาแก่เจ้าหนี้ว่าจะใช้เงินจำนวนหนึ่งเป็นเบี้ยปรับเมื่อตนไม่ชำระหนี้ก็ดี หรือไม่ชำระหนี้ให้ถูกต้องสมควรก็ดี เมื่อลูกหนี้ผิดนัดก็ให้รับเบี้ยปรับ ถ้าการชำระหนี้อันจะพึงทำนั้นได้แก่ดเว้นการอันใดอันหนึ่ง หากทำการอันนั้นฝ่าฝืนมูลหนี้เมื่อใดก็ให้รับเบี้ยปรับเมื่อนั้น สัญญาจ้างเลขที่ ๑๙/๒๕๕๙ ลงวันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๕๙ ข้อ ๓ หลักประกันการปฏิบัติตามสัญญา วรรคหนึ่ง กำหนดว่า ในขณะที่ทำสัญญานี้ ผู้รับจ้างได้นำหลักประกันเป็นหนังสือค้ำประกันธนาคารเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สาขาพระเจริญ จำนวน ๕๙,๕๐๐ บาท มามอบให้แก่ผู้ว่าจ้างเพื่อเป็นหลักประกันการปฏิบัติตามสัญญานี้ วรรคสอง กำหนดว่า หลักประกันที่ผู้รับจ้างนำมามอบให้ตามวรรคหนึ่ง ผู้ว่าจ้างจะคืนให้ผู้รับจ้างพ้นจากข้อผูกพันตามสัญญานี้แล้ว ข้อ ๑๕ ค่าปรับ วรรคหนึ่ง กำหนดว่า หากผู้รับจ้างไม่สามารถทำงานให้แล้วเสร็จภายในเวลาที่กำหนดไว้ในสัญญา และผู้ว่าจ้างยังมีได้บอกเลิกสัญญา ผู้รับจ้างจะต้องชำระค่าปรับให้แก่ผู้ว่าจ้างเป็นจำนวนเงินวันละ ๑,๑๙๐ บาท... วรรคสอง กำหนดว่า ในระหว่างที่ผู้ว่าจ้างยังมีได้บอกเลิกสัญญานั้น หากผู้ว่าจ้างเห็นว่าผู้รับจ้างจะไม่สามารถปฏิบัติตามสัญญาต่อไปได้ ผู้ว่าจ้างจะใช้สิทธิบอกเลิกสัญญาและใช้สิทธิตามข้อ ๑๖ ก็ได้ และถ้าผู้ว่าจ้าง

/ได้แจ้ง...

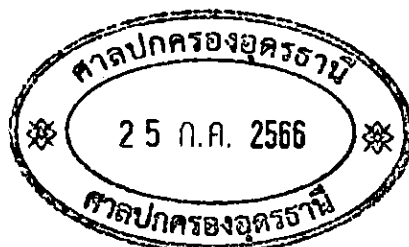
ได้แจ้งข้อเรียกร้องไปยังผู้รับจ้างเมื่อครบกำหนดเวลาแล้วเสร็จของงานขอให้ชำระค่าปรับแล้ว ผู้ว่าจ้างมีสิทธิที่จะปรับ ผู้รับจ้างจนถึงวันบอกเลิกสัญญาได้อีกด้วย ข้อ ๑๖ สิทธิของผู้ว่าจ้างภายหลังบอกเลิกสัญญา วรรคหนึ่ง กำหนดว่า ในกรณีที่ผู้ว่าจ้างบอกเลิกสัญญา ผู้ว่าจ้างอาจทำงานนั้นเองหรือว่าจ้างผู้อื่นให้ทำงานนั้นต่อจนแล้วเสร็จได้ ผู้ว่าจ้างหรือผู้รับจ้างทำงานนั้นต่อมีสิทธิใช้เครื่องมือในการก่อสร้าง สิ่งก่อสร้างขึ้นชั่วคราว... วรรคสอง กำหนดว่า ในกรณีดังกล่าว ผู้ว่าจ้างมีสิทธิที่จะรับหลักประกันการปฏิบัติตามสัญญาทั้งหมด หรือบางส่วนตามแต่จะเห็นสมควร นอกจากนั้นผู้รับจ้างจะต้องรับผิดชอบในค่าเสียหายซึ่งเกินกว่าหลักประกันการปฏิบัติงานและค่าเสียหายต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น รวมทั้งค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้นในการทำงานนั้นต่อให้แล้วเสร็จตามสัญญา และค่าใช้จ่ายในการควบคุมงานเพิ่ม (ถ้ามี)... ข้อ ๑๗ การกำหนดค่าเสียหาย วรรคหนึ่ง กำหนดว่า ค่าปรับหรือค่าเสียหายซึ่งเกิดขึ้นจากผู้รับจ้างตามสัญญานี้ผู้ว่าจ้างมีสิทธิที่จะหักเอาจากจำนวนเงินที่ค้างจ่าย หรือจากเงินประกันผลงานของผู้รับจ้าง หรือบังคับจากหลักประกันการปฏิบัติตามสัญญาก็ได้ วรรคสอง กำหนดว่า หากมีเงินค่าจ้างตามสัญญาที่หักไว้จ่ายเป็นค่าปรับและค่าเสียหายแล้ว ยังเหลืออยู่ที่อีกเท่าใดผู้ว่าจ้างจะคืนให้แก่ผู้รับจ้างทั้งหมด เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่าผู้ฟ้องคดีได้นำหลักประกันเป็นหนังสือค้ำประกันธนาคารเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สาขาพระเจริญ เลขที่ ๘๐๐๒๐๔๘๒๑๐๘๖ จำนวน ๕๙,๕๐๐ บาท มามอบให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดีเพื่อเป็นหลักประกันการปฏิบัติตามสัญญา เงินตามหลักประกันดังกล่าวจึงมีลักษณะเป็นเบี้ยปรับตามมาตรา ๓๗๙ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ประกอบกับได้วินิจฉัยแล้วว่าผู้ฟ้องคดีเป็นฝ่ายปฏิบัติผิดสัญญา เนื่องจากผู้ฟ้องคดีไม่สามารถทำงานให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนด และการที่ผู้ถูกฟ้องคดีบอกเลิกสัญญาพิพาทเป็นการใช้สิทธิโดยชอบด้วยกฎหมายและข้อตกลงในสัญญา ฉะนั้น ในเบื้องต้นจึงเห็นว่า ผู้ถูกฟ้องคดีมีสิทธิเรียกเอาค่าปรับที่เกิดจากการที่ผู้ฟ้องคดีผิดสัญญานับถัดจากวันที่ครบกำหนดตามสัญญา วันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๕๙ ถึงวันที่ผู้ฟ้องคดีรับทราบถึงการบอกเลิกสัญญา วันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๖๐ รวมระยะเวลา ๒๗๕ วัน หักระยะเวลาที่ผู้ถูกฟ้องคดีขยายระยะเวลาดำเนินการลดหรืองดค่าปรับ ๕๙ วัน คงเหลือ ๒๑๖ วัน ค่าปรับที่ผู้ฟ้องคดีจะต้องชำระให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดี วันละ ๑,๑๙๐ บาท รวมเป็นเงินค่าปรับทั้งสิ้นเป็นจำนวนเงิน ๒๕๗,๐๔๐ บาท ตามข้อ ๑๕ ของสัญญาพิพาท ซึ่งผู้ฟ้องคดีก็ไม่ได้โต้แย้งคัดค้านประเด็นนี้ จะเห็นได้ว่า มูลค่าของหนังสือค้ำประกันการปฏิบัติตามสัญญาที่ผู้ฟ้องคดีนำมาวางต่อผู้ถูกฟ้องคดีมีมูลค่าน้อยกว่าค่าปรับที่ผู้ถูกฟ้องคดีมีสิทธิเรียกเอาจากผู้ฟ้องคดี อีกทั้ง ค่าปรับที่เกิดขึ้นจากผู้ฟ้องคดีไม่ปฏิบัติตามสัญญา ผู้ถูกฟ้องคดีมีสิทธิที่จะบังคับจากหลักประกันการปฏิบัติตามสัญญาก็ได้ นอกจากนี้ ผู้ถูกฟ้องคดียังอาจทำงานตามโครงการดังกล่าวนั้นเองหรือว่าจ้างผู้อื่นให้ทำงานนั้นต่อจนแล้วเสร็จได้ และผู้ฟ้องคดียังจะต้องรับผิดชอบในค่าเสียหายซึ่งเกินกว่าหลักประกันการปฏิบัติงานและค่าเสียหายต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น

/รวมทั้ง...

รวมทั้งค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้นในการทำงานนั้นต่อให้แล้วเสร็จตามสัญญาอีกด้วย ทั้งนี้ ตามข้อ ๑๖
วรรคหนึ่ง วรรคสอง และข้อ ๑๗ วรรคหนึ่ง ของสัญญา เมื่อยังไม่ปรากฏว่า งานตามสัญญาพิพาท
ได้มีการทำงานต่อไปโดยผู้ผูกฟองคดีเองหรือผู้รับจ้างรายอื่นจนแล้วเสร็จ กรณีจึงเห็นว่า ผู้ผูกฟองคดี
มีสิทธิเรียกเอาเงินประกันการปฏิบัติตามสัญญาและผู้ฟองคดียังไม่พ้นจากข้อผูกพันตามสัญญา
ผู้ผูกฟองคดีจึงมีสิทธิยึดหนังสือค้ำประกันธนาคารเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สาขาพรเจริญ
เลขที่ ๘๐๐๒๐๔๘๒๑๐๙๖ ลงวันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๕๙ จำนวนเงิน ๕๙,๕๐๐ บาท อันเป็น
หลักประกันการปฏิบัติตามสัญญา ทั้งนี้ ตามมาตรา ๓๗๙ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์
และข้อ ๓ ข้อ ๑๕ และข้อ ๑๖ ของสัญญาพิพาท ดังนั้น ผู้ผูกฟองคดีจึงยังไม่ต้องคืนหนังสือ
ค้ำประกันดังกล่าวแก่ผู้ผูกฟองคดี และเมื่อได้วินิจฉัยแล้วว่า ผู้ผูกฟองคดีมีสิทธิยึดหนังสือ
ค้ำประกันธนาคารเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สาขาพรเจริญ อันเป็นหลักประกันการปฏิบัติ
ตามสัญญา ผู้ผูกฟองคดีจึงไม่ต้องชดใช้ค่าเสียหายจากการที่ผู้ฟองคดีต้องชำระค่าปรับเนื่องจาก
ไม่สามารถคืนหนังสือค้ำประกันสัญญาต่อธนาคารเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สาขาพรเจริญ
จำนวน ๖,๖๙๓.๗๕ บาท พร้อมดอกเบี้ยค่าปรับเพิ่มเติมแก่ผู้ฟองคดี

ข้ออ้างของผู้ฟองคดีว่า การที่ผู้ผูกฟองคดีบอกเลิกสัญญามีผลทำให้คู่สัญญาแต่ละฝ่าย
ได้กลับคืนสู่ฐานะเดิม ตามมาตรา ๓๙๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ผู้ผูกฟองคดี
จึงมีหน้าที่ต้องคืนหนังสือค้ำประกันธนาคารเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สาขาพรเจริญ
จำนวน ๕๙,๕๐๐ บาท ให้แก่ผู้ฟองคดี นั้น เห็นว่า ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์
มาตรา ๑๕๐ บัญญัติว่า การใดมีวัตถุประสงค์เป็นการต้องห้ามชัดแจ้งโดยกฎหมายเป็นการพนันวิสัย
หรือเป็นการขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน การนั้นเป็นโมฆะ
มาตรา ๑๕๑ บัญญัติว่า การใดเป็นการแตกต่างกับบทบัญญัติของกฎหมาย ถ้ามิใช่กฎหมาย
อันเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน การนั้นไม่เป็นโมฆะ มาตรา ๓๗๙
บัญญัติว่า ถ้าลูกหนี้สัญญาแก่เจ้าหนี้ว่าจะใช้เงินจำนวนหนึ่งเป็นเบี้ยปรับเมื่อตนไม่ชำระหนี้ก็ดี
หรือไม่ชำระหนี้ให้ถูกต้องสมควรก็ดี เมื่อลูกหนี้ผิดนัด ก็ให้รับเบี้ยปรับ ถ้าการชำระหนี้อันจะพึง
ทำนั้นได้แก่งวดวันการอันใดอันหนึ่ง หากทำการอันนั้นฝ่าฝืนมูลหนี้เมื่อใดก็ให้รับเบี้ยปรับเมื่อนั้น
มาตรา ๓๙๑ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า เมื่อคู่สัญญาฝ่ายหนึ่งได้ใช้สิทธิเลิกสัญญาแล้ว คู่สัญญาแต่ละฝ่าย
จำต้องให้อีกฝ่ายหนึ่งได้กลับคืนสู่ฐานะดังที่เป็นอยู่เดิม... วรรคสี่ บัญญัติว่า การใช้สิทธิเลิกสัญญา
นั้นหากกระทบกระทั่งถึงสิทธิเรียกร้องค่าเสียหายไม่ จากบทบัญญัติดังกล่าว เห็นได้ว่า กรณีที่
ผู้ผูกฟองคดีได้ใช้สิทธิบอกเลิกสัญญาพิพาทต่อผู้ฟองคดีแล้ว ผู้ผูกฟองคดีต้องให้ผู้ฟองคดี
ได้กลับคืนสู่ฐานะดังที่เป็นอยู่เดิมก่อนการทำสัญญา ตามบทบัญญัติตามมาตรา ๓๙๑ วรรคหนึ่ง
แห่งประมวลกฎหมายดังกล่าว เช่น ฝ่ายผู้ว่าจ้างอาจต้องคืนหนังสือค้ำประกันการปฏิบัติ
ตามสัญญาแก่ฝ่ายผู้รับจ้าง เป็นต้น เป็นบทบัญญัติทั่วไปใช้บังคับกับกรณีที่สัญญาที่พิพาทกัน

/ไม่ได้...

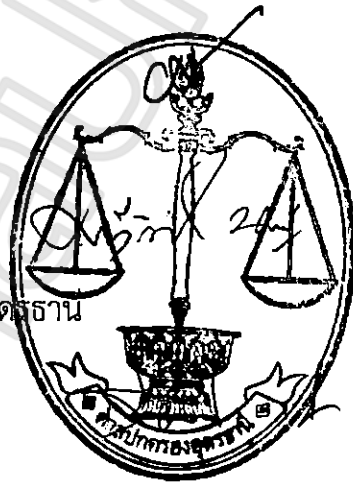
ไม่ได้กำหนดสิทธิหน้าที่ของคู่สัญญาภายหลังการเลิกสัญญาเอาไว้ เช่น การเลิกสัญญาเพราะเหตุใด เหตุหนึ่งที่จะโทษลูกหนี้ไม่ได้ เป็นต้น แต่ในกรณีที่สัญญาที่พิพาทกันได้มีการกำหนดสิทธิหน้าที่ของคู่สัญญาภายหลังการเลิกสัญญาเอาไว้ อย่างเช่น ข้อตกลงตกลงกันในเรื่องเบี้ยปรับ ตามมาตรา ๓๗๙ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ หรือข้อตกลงให้ฝ่ายที่ปฏิบัติผิดสัญญา ต้องรับผิดชอบในค่าเสียหายซึ่งเกินกว่าหลักประกันการปฏิบัติงานและค่าเสียหายต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น รวมทั้งค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้นในการทำงานนั้นต่อให้แล้วเสร็จตามสัญญาในภายหลังจากที่อีกฝ่าย บอกลเลิกสัญญาแล้ว เช่นนี้ แม้ข้อตกลงนั้นจะเป็นข้อตกลงที่แตกต่างจากบทบัญญัติแห่งกฎหมาย แต่เมื่อข้อตกลงเกี่ยวกับสิทธิหน้าที่ของคู่สัญญาภายหลังการเลิกสัญญานั้นไม่ได้เป็นข้อตกลงที่มี วัตถุประสงค์เป็นการต้องห้ามชัดแจ้งโดยกฎหมาย หรือเป็นการพันวิสัย หรือเป็นการขัดต่อ ความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน ข้อตกลงดังกล่าวย่อมใช้บังคับได้ ตามหลัก เสรีภาพและความศักดิ์สิทธิ์แห่งการแสดงเจตนาของคู่สัญญา ดังนั้น สิทธิหน้าที่ของคู่สัญญา ภายหลังการเลิกสัญญาในกรณีนี้ก็ต้องเป็นไปตามข้อตกลงเกี่ยวกับสิทธิหน้าที่ของคู่สัญญา ภายหลังการเลิกสัญญาตามที่กำหนดในสัญญานั้น ทั้งนี้ ตามมาตรา ๑๕๐ และมาตรา ๑๕๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ เมื่อคดีนี้สัญญาพิพาทมีข้อตกลงที่กำหนดสิทธิและหน้าที่ ของคู่สัญญาภายหลังการบอกลเลิกสัญญาเอาไว้ในข้อ ๑๖ และข้อ ๑๗ ฉะนั้น สิทธิและหน้าที่ของ ผู้ฟ้องคดีและผู้ถูกฟ้องคดีภายหลังที่ผู้ถูกฟ้องคดีบอกลเลิกสัญญาจึงต้องเป็นไปตามข้อตกลง ในสัญญา ข้อกล่าวอ้างข้างต้นของผู้ฟ้องคดีจึงไม่อาจรับฟังได้

พิพากษายกฟ้อง

นายบพิธ สรสิทธิ์
ตุลาการศาลปกครองอุดรธานี

นายพีระศักดิ์ นาดิ
ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองอุดรธานี

นายธีระวัช คำขำ
ตุลาการศาลปกครองอุดรธานี

ตุลาการเจ้าของสำนวน

ตุลาการผู้แถลงคดี : นายบรรยง ธีญะพิพงค์

